

במדינה

העם

סוף ההרפתקה

שנה אחרי הנסיגה מרוב שיטחה של לבנון קם בה הסדר החדש — אך לא זה שאריאל שרון חלם עליו

שמו של אלי חבייקה צריך לעורר בחילה אצל יודעי-דבר.

אלי חבייקה הוא האיש שעמד על גג מפקדת-האוגדה של עמוס ירון, מול מחנה-הפליטים שאתילא, ונתן שם את ההוראה לרצוח גברים, נשים וילדים. או היה ידוע כגדול הידירים של ישראל בקרב הפאלאנגות, איש-אמונם של קציני-צה"ל רבים.

בינתיים חלף הזמן. חבייקה השתלט על "הכוחות הלבנוניים" (הכוחות המזוינים של הפאלאנגות לשעבר) והפך עתה איש-אמונם ובעל-כריתם של הסורים. כראש המיליציה המאורגנת חתם על ההסכם להקמת "הסדר החדש" בלבנון, יחד עם ראשי המיליציות של השיעים והדרוזים.

אין זה "הסדר החדש" של אריאל שרון, שנועד להפוך את לבנון למדינת-חסות של ישראל, אלא הסדר החדש של חאפט' אל-אסד, שנועד להפוך את לבנון למדינת-חסות של סוריה.

המנהיגים המאורגנים הוותיקים לא רצו בהסכם זה, הנוטל מהם הרבה מזכויות-היתר המסורתיות שלהם. הם התחילו לשחק את המישחקים הרגילים שלהם, כדי להרוויח זמן ולטרפד את הסדר.

אלא שהפעם השתנו הכללים. חאפט' אל-אסד הזמין את אמין אל-ג'מיל, הנשיא הרישמי של לבנון ואיש המימון סד המאורגני, לביקור בדמשק. בשעה שג'מיל שהה שם, פתח אלי חבייקה השבוע בהתקפת-מחץ על מעוזי מיפלי-גת הפאלאנגות של ג'מיל וכבש אותם בסערה. ג'מיל נותר נשיא בלי ארץ, ראש-שילטון בלי שילטון.

אלי לא יעזור. יתכן שזה היה הסיום האמיתי של ההרפתקה הגדולה של מנחם בגין, אריאל שרון ורפאל איתן בלבנון — חיסול סופי של מיש-פחת אל-ג'מיל, בעלת-בריתה של יש-ראל והקמת "הסדר החדש" הסורי.

אחרי שחסלתקה ממרבית שיטחה של לבנון, לפני שנה בדיוק, נותרה ישראל עכשיו רק ברצועת-הביטחון בדרום. גם שם מזמינה הנוכחות הישראלית צרות, ההולכות ומתגברות. הקאטיושות מתחילות ליפול שוב בצפון ישראל, שכירי-ישראל מגיבים בהפגזות, ההפגזות גורמות להגברת הפיגועים, וחוזר חלילה.

אלי חבייקה לא יעזור עוד.

יחסים מרחביים

ברווי ערמומי מאוד

אם קראפי מזורק, הרי יש

שיטה בטירוף הזה,

ושכרו בצידו

"דבר בשפה רכה ושא עימד מקל גדול", יעץ בשעתו תיאודור רוזוולט, נשיא ארצות-הברית כראשית המאה. רונלד רגן מקיים עצה זו, אך להפוך: הוא מדבר בשפה רמה, ונושא עימו מקל קטן.

יש בזה חשבון. ארצות-הברית אינה חפצה בהרפתקות צבאיות, אחרי קרי ריאה ווייטנאם. כאשר זועמת רעת הקהל האמריקאית וזוקקה לפורקן, מספק רגן את הפורקן הוול והבטוח ביותר. הוא נואם נואם הוצבל-הכות, נוקט אמצעי של מהיכך והכל חוזר לקדמותו.

כך נמנעת אמריקה מהרפתקה צבאית נוספת, וגם באה על סיפוקה. רק פעם אחת קיבל רגן את ההחלטה הגורלית לצאת לפעולה מילחמתית: כאשר האוייב היה האי העזי גרנאדה. מתכוון בספר-בישול. כשנרעות האחרונים חזר התרגיל על עצמו. הפיגועים כנמליה-העופה של וינה

כשהדיח שימחה

ארליך ז"ל

(למטה) את אליעזר שילוני (מימין),

הוא נתן לו מתנת-כרידה: רשיון

לניהול חברת-ביטוח. שילוני מכר

אותו בהרבה אלפי דולארים

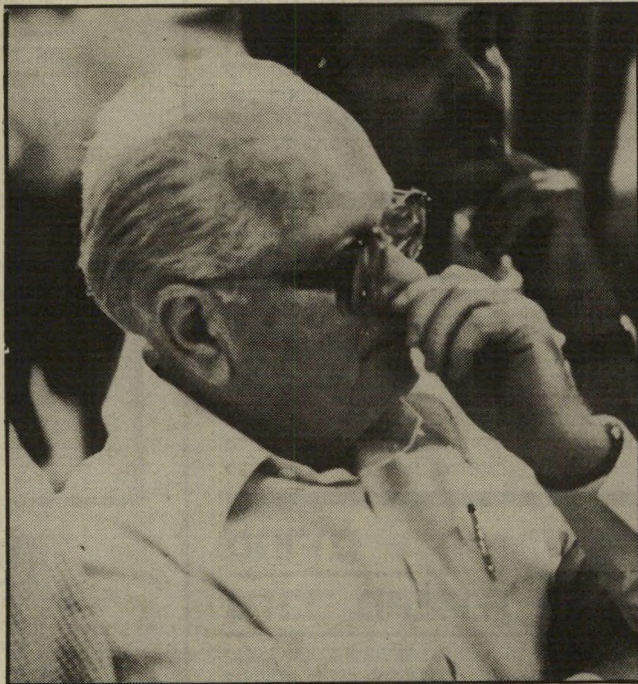
יתברר סופית אם שילוני יפרוש. שילוני אמר אז: "כשנגיע למועד הזה נדבר".

"אני לא בנוי לביזנס!"

בחודש יולי '78 פרש שילוני רישמית. אז אמר, גם הפעם לאריה אבנרי: "אני עוזב את אגף מסי-הכנסה של 17 שנות שירות בהרגשה של הקלה. אין בליבי מרירות על איש. איני חש עצמי מתוסכל ואינני סבור כי נגרם לי עוול. יחסי עם מיישר-האוצר, ועם שרי-האוצר בפרט, היו תקינים."

פתח דירתו של שילוני, ברחוב בך יהודה 31 בבירה. עד היום לא נמצאו מניחי חומר-הנפץ.

המשכר שילוני-ארליך פרץ כחודש ינואר '78, ועדה ששילוני היה חבר בה דנה בשאלת מיסוי על ריווחי-הון כבורסה. היא המליצה על מיסוי כזה. מישו הדליף לעיתונות את העניין, קמה מהומה באוצר והיה כרוך שארליך ינצל את העניין להביא להדחת שילוני, היום, מבכט לאחור, מסכים שילוני, כי בניגוד למערכת יחסיו הקרובה עם יהושע רבינוביץ, לא היתה מלכתחילה כל כימיה בינו ובין ארליך, ומשום כך הוא הורחק ממוקרי-ההתייעצויות בי-אוצר. שילוני לא שותף בסוד המהפך

של שימחה

מעניין לכרוך היום מה גרם לו או לשניו תפיסתי כזה.

אמר שילוני השבוע: "ארליך פיצה אותי בכך שנתן לי את החברה הממ"ד שלתית למדליות. הוא נתן לי מיכתב, שאם ארצה, אוכל להאריך את המינוי שם גם אחרי תום חמש שנים. בסוף '82 קיבלתי מינוי כחבר הרשות לניירות ערך. אחרי שיצחק טוניק התמנה כי מבקר-המדינה, ומפברואר '83 אני יו"ר הרשות לניירות-ערך, כמינוי של יורם ארידור."

● **זקובלת מארליך פיצווי ניסף** — חברת-ביטוח.

"ארליך הזכיר שאם אני רוצה, אוכל לקבל חברת-ביטוח. תושיט לי עזרה. זה לא יצא אל הפועל."

● **קיבלת את "הייל" (חברה ישראלית לביטוח).**

"לא קיבלתי. ניהלתי משאומתן עם (המשך בעמוד 35)

הכלכלי. היום הוא משוכנע כי ידוע לו מי הדליף את המידע על הצעות הוועדה, שגרמו להדחתו, אך הוא שומר הכל בכסנו.

שילוני: "רצו לפטר אותי. ביום ראשון בבוקר קרא לי ארליך אליו ל-חדרו ואמר לי: אני הולך להודיע לממ"ד שלה שהגשת התפטרות! הודעתי לו שהוא טועה. הוא ניסה לחזור בו. הציעו לנו להיפגש שוב. הוא רצה למנות אותי כציר כלכלי בלונדון. סירבתי. רעתי הקהל והעובדים היו אז לוצירי."

24 בינואר '78 אומר שילוני ל-אריה אבנרי מידיעות אחרונות:

"נגרם לי עוול משווע. פיטורי הם בכחינת כפיות-טובה, אך אין ברעתי ל-עשות כל צער שהוא כדי לבטל את החלטת שרי-האוצר."

בסוף אותו שבוע, 27 בינואר '78, כבר השתנתה מעט התמונה. כתב שוב אבנרי: "בעוד חודשיים, בי באפריל,

מתנת הדרג

כירושלים. בשנות ה-40 הוא התגייס למישטרה הבריטית, ועם קום המדינה הוא אירגן את בתי-הסוהר מטעם המישטרה הצבאית. הוא היה סגן מפקד נפת-ירושלים, ופרש מתפקידו זה אחרי שבתחילת שנות ה-60 הוצע לו לעבור למישטרת טבריה, כדי לחזק אותה. הוא סירב ועבר לעבור במסי-הכנסה. כאן הוא טיפס יפה בסולם הדרגות הממשלתי. ב-1962 הוא היה עוזר ראשי-לחקירות לסגן נציב מסי-הכנסה נסה מ-1968 היה סגן נציב מסי-הכנסה והממונה על החקירות. ב-1969 הפך למעשה למס' 2 בנציבות.

1975 היה, פורמאלית, למישנה לנציב יצחק מן, ומחודש היה מס' 6 היה לנציב מסי-הכנסה — תפקיד בכיר מאוד במערכת השרות הציבורי.

שילוני, איש חריף, מבין עניין ומיקצוען בתחומים שבהם עסק, היה לצנינים בעיני המישטר החדש, שבא אחרי בחירות המהפך של '77. גם היום הוא אינו מסתיר שהאוריינטציה הפורליטית שלו היא המערך, וזה כוורדי היה ידוע גם לשימחה ארליך, כשבא לאוצר, כי שילוני היה גם יו"ר תא העובדים של המערך.

אבל ארליך הוזהר העדיף שלא לערוף ראשים ולהסתכן במילחמה חזיתית נגד אדם כמו שילוני, שהצטייר — ובצדק — כלוחם נגד הפשע המאורגן, נגד העלמות-המס ונגד ההון השחור.

בחודש פברואר '74 היה פיצוץ

אלמלא המשיך אליעזר שילוני להיות בשרות-הציבורי אחרי פרישתו מתפקידו כנציב מסי-הכנסה, ייתכן מאוד שהיום הוא היה איש עסקים פרטי בעל הון נכבד.

כי בסמוך לפרישתו הכפיה מהתפקיד, לפני שמונה שנים, חש שרי-האוצר שיש לו שותף, שדרש אז את התפטרותו. שגמיע לשילוני פיצווי נוסף, מלבד פיצווי-הפרישה המקובלים.

הפיצווי היה מתן רישיון להקמת חברת-ביטוח:

כדי לקבל רישיון ממשלתי להפעיל את חברת-ביטוח יש צורך לא רק בחברים טובים במקומות הנכונים. היום צריך גם כסף, או לפחות הוכחה שמי אחוריו עומדים בעליהו. יש צורך בניסיון ארוך בעיסקי-ביטוח, צריך למצוא מנהל מומלץ, בעל ותק ואי מינות בענף. אבל בעיקר צריך הרבה מאוד מזל. כי לא כל מי שעונה על הקריטריונים האלה גם מקבל רישיון לחברת-ביטוח.

"נגרם לי עוול!"

שילוני יכול היה להציג רק את אמינותו. גם אז, 1978, כש קיבל מה שקיבל, הוא לא היה אלא עובר-מדינה ותיק.

שילוני, היום בן 70 וחצי, נולד בוילנה, עלה ארצה כגיל 21. שירת בהגנה ובו בזמן למד מישפטים